

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Tos/39/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4324010119
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Némethová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4324010119.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adriany Némethovej a členov senátu JUDr. Zity Matyóovej a Mgr. Ľubomíry Podmaníkovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c/, písmeno d/, odsek 2 písmeno b/, písmeno c/ Trestného zákona, o sťažnosti odsúdeného A. B. proti uzneseniu Okresného súdu Levice z 11.04.2024, sp. zn. 1PP/11/2024, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre 23. mája 2024, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len „súd I. stupňa“) podľa § 67 odsek 1 a § 66 odsek 2 Trestného zákona, zamietol návrh odsúdeného A. B. (ďalej len „odsúdený“) o podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere sedem rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 3T/48/2018 zo dňa 13.12.2018 a z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 5T/147/2015 zo dňa 28.12.2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 5T/147/2015 zo dňa 10.10.2019.

Svoje rozhodnutie súd I. stupňa odôvodnil tým, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmienočného prepustenia v zmysle citovaného ustanovenia zákona. Ako to vyplýva z odpisu registra trestov, odsúdený sa opakovane dopúšťa trestnej činnosti rôznorodého charakteru - register obsahuje 6 záznamov odsúdení. Už v prípade jeho prvého odsúdenia rozsudkom Vojenského obvodového súdu Bratislava zo dňa 11.09.1997 sp. zn. 3T/229/1997 sa jednalo o nepodmienočný trest odňatia slobody v trvaní 11 mesiacov so zaradením do I. nápravno-výchovnej skupiny. Ďalej boli menovanému v troch prípadoch uložené tresty odňatia slobody s podmienočným odkladom ich výkonu na skúšobnú dobu, v ktorej sa však ani v jednom prípade neosvedčil a bol mu nariadený výkon trestu odňatia slobody. Vo zvyšných dvoch prípadoch odsúdení mu boli uložené nepodmienočné tresty. S poukazom na uvedené skutočnosti, teda u menovaného odsúdeného možno konštatovať, že každý záznam v jeho registri trestov predstavoval odňatie jeho slobody, napriek tomu však tieto nevedli k jeho náprave a prevýchove, na základe čoho u odsúdeného existuje pre spoločnosť odôvodnený predpoklad zvýšeného rizika recidívy. Navyše súd I. stupňa poukázal na už spomenuté odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Nitra zo dňa 28.12.2015 sp. zn. 5T/147/2015, právoplatným dňa 16.01.2016, ktorým bol menovaný uznaný vinným pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f/ Trestného zákona. V prípade tohto odsúdenia bola menovanému odsúdenému prejavená dôvera súdu, že povedie počas skúšobnej doby riadny život, dokonca opakovane - po prvýkrát uložením podmienočného trestu odňatia slobody meritórnym rozhodnutím a po druhýkrát rozhodnutím o predĺžení skúšobnej doby s nariadením probačného dohľadu. Odsúdený však ani jednu poskytnutú šancu nevyužil a svojím správaním sa počas skúšobnej doby spočívajúcim v opakovanom páchaní úmyselnej trestnej činnosti

dokonca v podobe obzvlášť závažného zločinu, zadal dôvod na vyslovenie svojho neosvedčenia sa a na nariadenie výkonu trestu odňatia slobody. Podľa názoru súdu I. stupňa od odsúdeného nemožno dôvodne očakávať, že v prípade podmieneného prepustenia povedie v skúšobnej dobe riadny život, keďže v jeho prípade nie je páchanie trestnej činnosti len sporadickým vybočením zo spôsobu jeho života. Napriek predchádzajúcemu opakovanému výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného došlo k opakovanému páchaniu úmyselnej trestnej činnosti. V predmetnom prípade je predchádzajúci život odsúdeného takou okolnosťou, ktorá má podstatný vplyv na záver súdu o tom, či od neho možno očakávať, že na slobode bude viesť riadny život. Odsúdený má zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode, opakovane vykonával nepodmienený trest odňatia slobody, bola mu daná možnosť preukázať polepšenie aj prostredníctvom inštitútu podmieneného odkladu výkonu trestu, no odsúdený túto možnosť nevyužil. Opakované páchanie úmyselnej trestnej činnosti, a to aj v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, svedčí o zjavnej neúcte odsúdeného k zákonom chráneným hodnotám aj napriek jeho osobnej skúsenosti s výkonom trestu odňatia slobody. Napriek v závere hodnotenia uvedenému konštatovaniu, podľa ktorého odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a odporúča sa podmienené prepustenie, súd I. stupňa zastáva názor, že skutočnosť, že odsúdený aktuálne dodržiava ústavný poriadok a vytvára si vo výkone trestu odňatia slobody podmienky na získanie disciplinárnych odmien sama o sebe nepredstavuje dôvod na podmienené prepustenie, a to vzhľadom na to, že odsúdený je vo vynútenom prostredí, kde je obmedzená jeho osobná sloboda, jeho správanie je neustále sledované, a teda jeho správanie sa počas doterajšieho výkonu trestu je skôr prispôbením sa podmienkam výkonu trestu, než prejavom výraznejšieho polepšenia sa a s ním spojenou odôvodnenou prognózou vedenia riadneho života v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia. Podmienené prepustenie je na mieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie významné okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie riadny život, a že pre spoločnosť tu nie je zvýšené riziko recidívy odsúdeného. Súd I. stupňa dospel k záveru, že uvedený predpoklad odsúdený nespĺňa, jeho podmieneným prepustením by bol zmarený účel výkonu trestu a bude naďalej potrebné na neho pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení, teda včas, podal odsúdený sťažnosť. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že súd nebral do úvahy, že bol doporučený ústavom aj riaditeľom ústavu, rozhodnutie súdu je arbitrárne a nepreskúmateľné. Zastáva funkciu predsedu samosprávy, spĺňa podmienky na objektívnu a subjektívnu stránku na prepustenie. Jediné čím sa zaoberal súd bola jeho minulosť, no mal brať do úvahy jeho aktuálne odsúdenia. Žiadal krajský súd ako nadriadený, aby prehodnotil jeho žiadosť a podmienenčne ho prepustil a určil skúšobnú dobu, ktorú ponechal na výrok súdu.

Sťažnosť odsúdený odôvodnil aj prostredníctvom svojej obhajkyne, pričom uviedol, že svojím správaním počas výkonu trestu odňatia slobody preukázal polepšenie, v dôsledku čoho možno od neho očakávať, že na slobode povedie riadny život. V prípade podmieneného prepustenia sa podrobí ochrannému liečeniu protitoxikomanickému ambulantnou formou, ktoré mu bolo uložené rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 13.12.2018 sp. zn. 3T/48/2018. Zároveň poukázal, že rovnakým rozsudkom mu bol uložený ochranný dohľad na 3 roky. Poukázal na to, že v dvoch prípadoch pokiaľ ide o jeho odsúdenia, sa osvedčil a v jednom z nich sa hľadá na jeho osobu, akoby nebol odsúdený. Jeho odsúdenia boli majetkového charakteru, okrem prvého, ktorého sa dopustil ešte ako vojak povinnej základnej vojenskej služby. Poukázal tiež na skutočnosť, že v prípade jeho trestu vo výmere 6 mesiacov uloženého Okresným súdom Nitra sp. zn. 5T/147/2018 za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/ Trestného zákona by podľa v súčasnosti pozastavenej účinnosti novely Trestného zákona nebol skutok, za ktorý bol odsúdený, trestným činom. Uvedomil si škodlivosť svojho konania a svojím správaním počas výkonu trestu prejavil odhodlanie zmeniť svoj život, najmä za podpory rodičov, ktorí potrebujú jeho pomoc. V minulosti pokiaľ bol podmienenčne prepustený (Okresný súd Nitra sp. zn. 5T/92/2007) viedol v skúšobnej dobe riadny život, teda sa osvedčil. Počas výkonu trestu absolvoval rekvalifikačné kurzy, v prípade prepustenia by išiel bývať do bytu rodičov a okamžite si hľadal prácu. Z radov odsúdených osôb bol poverený funkciou vedúci izby a funkciou predsedu samosprávy odsúdených. Poukázal opakovane na svoje hodnotenie C. D., z ktorého vyplýva, že bol 12 krát disciplinárne odmenený a potrestaný nebol ani raz. Svoje správanie do budúcnosti vie ovplyvniť, nechce sa zúčastňovať trestnej činnosti, dostatočnou zárukou bude pre neho hrozba nariadenia zvyšku trestu v prípade, ak by došlo z jeho strany počas skúšobnej doby k pochybeniu. Ďalšou zárukou je nariadenie probačného dohľadu a ochranného liečenia. Navrhol, aby Krajský súd v Nitre napadnuté uznesenie zrušil a rozhodol vo veci sám tak, že vyhovie návrhu odsúdeného na podmienené

prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a určí mu primeranú skúšobnú dobu podľa § 68 odsek 1 Trestného zákona. V prípade, že to krajský súd bude považovať za potrebné navrhne, aby mu v zmysle § 68 ods. 1 Trestného zákona ustanovil primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 ods. 4 Trestného zákona.

Nadriadený súd, pri rozhodovaní o sťažnosti odsúdeného podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, b/ Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Nadriadený súd v rámci svojej prieskumnej povinnosti zistil, že skutkové zistenia a právne úvahy súdu I. stupňa, ktoré boli podkladom pre vydanie napadnutého uznesenia, ktorého obsahom je záver o tom, že u odsúdeného nebolo preukázané splnenie jednej z materiálnych podmienok podmienčného prepustenia podľa § 66 odsek 1 Trestného zákona, a to, že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, sú opodstatnené a to z tých istých dôvodov vyplývajúcich z odôvodnenia napadnutého uznesenia, ktoré zodpovedá ustanoveniu § 176 odsek 2 Trestného poriadku, na ktoré nadriadený súd ako na správne a úplné preto iba poukazuje a s nimi sa stotožňuje.

K úvahám súdu I. stupňa krajský súd dopĺňa, že nesplnenie materiálnych podmienok požadovaných ustanovením § 66 odsek 1 Trestného zákona na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je odôvodnené predchádzajúcim spôsobom života odsúdeného a vyplýva aj z registra trestov odsúdeného, pretože odsúdený sa opakovane, konkrétne šesťkrát dopustil páchania trestnej činnosti, prevažne majetkového charakteru, vykonával opakovane nepodmienečné tresty, pričom išlo aj o pôvodne podmienčne odložené výkony trestov odňatia slobody, ktoré v dôsledku jeho ďalšieho protiprávneho konania a tým neosvedčenia sa v skúšobnej dobe, boli zmenené a nariadené nepodmienečné výkony trestov, čo preukazuje nekritický postoj odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti. S ohľadom na uvedené nadriadený súd konštatuje, že nemožno predpokladať, že sa trestnej činnosti bude vyhýbať po podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a začlení sa do spoločnosti ako riadny občan, ktorý dodržiava jej morálne a právne normy. Krajský súd sa preto stotožňuje so záverom súdu I. stupňa, že odsúdený nesplnil jednu z materiálnych podmienok určených ustanovením § 66 odsek 1 Trestného zákona na podmienčné prepustenie, pretože síce plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie počas výkonu trestu odňatia slobody, no nemožno od neho očakávať, vzhľadom na jeho kriminálnu minulosť a predchádzajúce odsúdenia, že v budúcnosti povedie riadny život. Krajský súd poukazuje na skutočnosť, že podmienky pre podmienčné prepustenie podľa § 66 odsek 1 Trestného zákona musia byť splnené kumulatívne a navyše je potrebné prihliadať aj na povahu spáchaného trestného činu, čo je v danom prípade obzvlášť závažný zločin ako aj na to, v akom ústave odsúdený trest vykonáva. Krajský súd je toho názoru, že je nevyhnutné, aby si odsúdený vykonal trest odňatia slobody tak, ako mu bol uložený odsudzujúcim rozhodnutím.

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. So zreteľom na uvedené preto krajský súd sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Výrok tohto uznesenia bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.